

حوادث تاریخ سرزمین ایران

از آغاز اسلام تا انقراض خلفای عباسی

(جلد چهارم)

www.ketab.ir

سراینده:

علی اکبر حدادی

انتشارات کوهر گویا

۱۳۹۹

سرشناسه	: حدادی، علی اکبر، ۱۳۲۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: حوادث تاریخ سرزمین ایران از آغاز اسلام تا انقراض خلفای عباسی/سراینده علی اکبر حدادی طالخنچه.
مشخصات نشر	: اصفهان: گوهر گویا، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۴۶۱ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۲-۵۳۶-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۱۴
موضوع	: Persian poetry -- 20th century
موضوع	: شعر سیاسی -- قرن ۱۴
موضوع	: Political poetry -- 20th century
موضوع	: ایران -- تاریخ -- شعر
موضوع	: Iran -- History -- Poetry
رده بندی کنگره	: PIR۸۳۴۱
رده بندی دیویی	: ۸۱۷/۲۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۳۱۲۱۸

انتشارات گوهر گویا

اصفهان - بلوار آتشگاه، ابتدای کوچه ۷۰

تلفن: ۰۳۱-۳۷۷۲۲۹۹۹ en_gohargoya@gmail.com

- عنوان: حوادث تاریخ سرزمین ایران از آغاز اسلام تا انقراض خلفای عباسی (جلد چهارم)
- سراینده: علی اکبر حدادی
- مدیر مسئول: امراله نصرآزادانی
- نوبت چاپ: اول
- سال چاپ: ۱۳۹۹
- تیراژ: ۵۰۰
- قیمت: ۵۶۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۲-۵۳۶-۴

مراکز پخش: اصفهان: (۱) انتشارات جهاد دانشگاهی اصفهان ۰۳۱-۳۶۶۸۰۰۶۲

(۲) انتشارات گوهر گویا ۰۳۱-۳۷۷۲۲۹۹۹

* تکثیر تمام و یا قسمتی از این اثر بدون اجازه ناشر / مؤلف مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.
 * صحت مطالب کتاب به عهده مؤلف / مترجم بوده و ناشر هیچگونه مسئولیتی در این خصوص ندارد.

فهرست مطالب

پیش گفتار ۱

فصل اول: ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان

ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان ۴

حضرت محمد (ص) و طایفه قریش و یاران مسلمان در شعب ابوطالب ۶

معراج حضرت محمد (ص) پیغمبر گرامی اسلام ۹

هجرت پیغمبر به مدینه ۱۲

عمر بن خطاب چگونه مسلمان شد ۱۴

جلوگیری از عبور کاروان‌های مکه از مسیر مدینه ۱۷

جنگ بدر ۲۵

درگیری مسلمانان با یهود و توقف پیغمبر در یثرب ۲۶

جنگ احد ۲۷

جنگ احد سال سوم هجرت رخ داد ۲۹

حادثه رجیع و بئر معونه ۲۹

کوچاندن یهودیان بنی نضیر ۳۰

جنگ با غطفان که در نجد بسر می بردند ۳۱

جنگ خندق ۳۲

فتح آشکار یا صلح حدیبیه ۳۴

سفر یا هجرت اصحاب و پیغمبر از مکه به یثرب یا مدینه ۳۵

جنگ تبوک ۴۱

- داستان فتح مکه، خروج پیامبر خدا از مدینه برای فتح مکه ۴۲
- تجسس سران قریش جهت کسب اطلاع از سپاه همراه رسول الله (ص) ۴۲
- چگونگی وارد شدن پیغمبر خدا (ص) به مکه ۴۴
- اسلام آوردن جمعی از سران مکه بعد از فتح خانه خدا توسط رسول گرامی ۴۷
- گفتار پیامبر (ص) برای اهل مکه در روز فتح خانه خدا ۴۷
- داستان اسلام آوردن عکرمه بن ابی جهل و امان خواستن همسرش ام حکیم ۴۸
- دعوت نمودن اصحاب و افراد را به قبول اسلام و دعوت ابوبکر ۴۹

فصل دوم: خلفای راشدین

- دعوت عمر بن الخطاب ۵۰
- مسئله جانشینی بعد از پیغمبر اسلام حضرت محمد بن عبدالله (ص) ۵۳
- انتخاب ابوبکر بر خلافت مسلمین بعد از وفات رسول گرامی ۵۵
- خلافت ابوبکر از دیدگاه تاریخ معاصر ۵۵
- ماجرای سقیفه و سخنان حاضرین ۵۸
- سریچی سعد بن عبادۀ از بیعت با ابوبکر ۶۲
- چرا قریش خلافت را از علی دور می کردند ۶۴
- خودداری علی (ع) از بیعت با ابوبکر ۶۵
- چگونگی بیعت علی (ع) با ابوبکر ۶۶
- گرفتن بیعت از علی (ع) به روایت اهل تسنن ۶۸
- خطبه ابوبکر خلیفه اول و اختلافات جماعتی از مسلمین با او ۷۴
- لشگر کشی به ایران در دوران خلافت ابوبکر ۷۵

پیش گفتار

در دنباله تاریخ ایران قبل از اسلام تا تاریخ انقراض ساسانیان تسلط اعراب بر ایران در واقع قرون نخستین ظهور اسلام در جلد اول سخن به میان آمد. در این بخش ابتدا در دو قرن نخستین اسلامی، کشور بدست اعراب غیرایرانی که همانا خلفای راشدین بودند اداره می شد و سپس خلفای امویه و بعد از آن خلفای مروانیان با نام دین و جانشین پیغمبر اسلام کشور را تحت سلطه خود داشتند. اکنون آنچه را مربوط به تاریخ ایران بوده مطالبی بطور خلاصه در مورد خلافت و حضور خلفای امویان و مروانیان و رفتار آنها با مردم کشورمان و همچنین قدرت طلبی و عرق عربی جاهلیت، غرور و نژاد و برتری دانستن آنها از جمله با مردم و کشورهای فتح شده را که آنها ملک خود دانسته و مردم را موالی نامیدند که بدور از آنچه مورد توجه اسلام واقعی بوده عمل می نمودند به برخی از این حوادث مبتنی بر منابع و مآخذهای موجود در تاریخ اشاره گردید.

بخش اعظم کشور در اواخر عهد ساسانیان بدست تازه مسلمانان افتاد. با مرگ یزدگرد، خراسان کرسی نشین شهر مرو فتح گردید. موکب یزدگرد بعد مرگ او پراکنده و آواره شدند و جمعی را در مدینه نزد خلیفه وقت بردند. پسر یزدگرد به دربار چین مراجعه نمود و تخت و بارگاه شاهی برجیده شد. جای آنرا منبر و محراب گرفت و آئین چند هزاره دین زرتشت از رونق افتاد. خراسان و مرو بصورت یک کوچ نشین عربی در آمد. گوئی به بخشی از حکومت بصره و شام تبدیل شده و خلفای اموی آنرا بوستان خود دانسته اند و در ادامه استیلای خلفای عباسی شرح مبسوطی بمیان خواهد آمد.

ابتدا در ادامه جلد اول، تاریخ ایران از آغاز حمله مسلمانان به دین سرزمین تا انقراض سلسله ساسانیان و فتح کامل ایران کهن و اداره کشور بعد رسول گرامی اسلام (ص) و اشاره مختصری از این بزرگ مرد تاریخ بشریت و زحماتی را که در نشر و توسعه دین اسلام متحمل گردیدند از جمله هجرت به مدینه و جنگ هائی را که کفار بر وجود مقدس او تحمیل نمودند و بعد از

وجود منجی بشریت، جانشینان آن بزرگوار، خلفای راشدین، سپس امویان و سرانجام خلفای عباسی با هدف خود ادامه دهنده راه او بودند، به عملکرد و حوادث زمان هر کدام بی طرفانه اشاره شده است.

با تسلط اعراب تازه مسلمان بر کشور ایران، عربها که از کشوری خشک، گرم و سوزان بسوی ایران آباد که با آب و هوای ملایم وضع موقعیتی جغرافیایی با محیط اقلیمی بیکران خدادادی مشاهده نمودند روانه شدند. عهد خلفای امویان و عباسیان با تسلط بر سراسر کشور در جای جای این سرزمین اسکان یافتند. از نعمات آن بهره‌مند و آنرا کشور فتح شده و خود صاحب و مالک این سرزمین ملک اجدادی خود دانسته و این زمان را که دوران سیطره سلطه آنها بوده، عربها انواع صدمات، زحمات، ریاضت و خطر را بر مردم به‌مراه داشتند.

سیطره اعراب با دیگر مهاجمانی چون اسکندر، مغولان تفاوت فاحشی را مشاهده می‌کردند، اعراب تازه مسلمان را اهداف و مقصد و نیتشان تخریب آب خاک نبود، گرچه جنگ اغلب با کشتار و خرابی همراه بود. عربهای تازه مسلمان خواستند اصول و فروع دین نوین و مسلک و مذهب جدید و نظام ایمانی عقیدتی اخلاق اجتماعی شریعت اسلام را نشر و توسعه دهند. چنانکه خلیفه دوم به عرب‌ها توصیه نمود سرگرم تصاحب زمین کشاورزی ملک زراعی نگردند. گرچه اعراب مهاجم جهت اسکان خود تخلفاتی را مرتکب می‌شدند.

در هر حال، همین دید موجب و مانع بود که نحوه مبارزه مردم با اعراب تفاوتی داشته باشد تا همان روش را دنبال کنند که با رومیان و یونانیان و دیگر ملل متخاصم داشتند. گرچه پای عقیده و ایمان و فکر و احساس در میان بوده مقابله و مبارزه با دین دشوار و بغرنج بود. به‌همین دلیل عربها توانستند بر عجم و دیگر اقوام مسلط گردند. عربها آن هنگام توانستند بر فراز و تاربود بهارستان و کاخ کسری دست یابند. از سوئی دین اسلام در دل مردم جای گرفته بود از طرفی هم خیل مهاجمین دین و حکومت را در هم آمیخت و برانداختن کار را مشکل نمود. دین مبین اسلام موهبتی آسمانی پایه اعتقادی داشت و با مقتضیات حال و زمان مردم

رنج کشیده از سلاطین ساسانی سازگار بوده و مژده نعمت مساوات و مواسات آزادی می داد با جان دل پذیرفتند.

اما آن چه با واقعیت تفاوت داشت در عهد خلفا، عرب های مهاجم با روح پر خاشگری سلحشوری غریزه خودخواهی و جاه طلبی شرارت احساس سربلندی سرافرازی و شکوه نژادی در خود احساس میکردند. عربها آنچنان جوش و خروش و عقیده داشتند که باید با دشمن خود همانا مردم کشور فتح شده کار را یکسره کنند. در واقع گفته شده این ها با چنین اندیشه در گوشه و کنار کانون های آشوب، طغیان و شورش عصیان را شعله ور می نمودند. چرا که این مرام و روش اجدادی و تفکر آنها را شامل میگردید گرچه این عمل با خط و مشی اسلام تفاوت داشت ولی این مرام آن ها تا آخرین دقایق حکومت عباسیان ادامه داشت.

خلفائی که خود را جانشین راستین پیغمبر گرامی (ص) دانسته، اما از اسلام فقط بهره برداری نموده و مردم ایران که اسلام را پذیرفته بودند انحراف آشکار خلفای اموی و عباسیان را شاهد و ناظر بودند. در آنها روش رسول گرامی (ص) خدا دیده نمی شد عاملی بود تا به قیام برخیزند. از جمله ابومسلم خراسانی، طبرستانی، مختار سقفی، بابک خرمدین، مازیار و سنباد سامانیان صفاریان، طاهریان، راوندیها در گوشه و کنار کشور قد علم کنند و بر علیه خلفا و عمال آنها جبهه بندی کنند. مشقات و زحمات طاقت فرسای و رشادتهائی را زن و مرد و پیر و جوان و عارف و عامی در این راه بایداری و استقامت نمایند و خلفا حاکمان و عمال آنها را غاصب، جبار، ظالم و فاجر بدانند تا در آخر هلاکوخان مغول آنها را برانداخت.